

Leszkay András bácsi Moha-meséje

Apró és Cseprő

Gyopár bátyám már tizenkét éves korában félig-meddig felnőttnek tekintette magát. Szombat délutánoként egyedül utazott Budapestre, színházba ment, az éjszakát rokonainknál töltötte, és csak vasárnap este jött haza. Egy ilyen hazajövetelkor ezt újságolta: „A jövő vasárnap reggel kijön hozzánk Apró és Cseprő. Délelőtt kiviszem őket a rétre, ebéd után felmegyünk a Sziklás-tetőre, uzsonna után hazautaznak.” Apró és Cseprő, a két ikertestvér, még sose volt Törpeházában. Édesapjuk, távoli nagybátyánk, ott született, de már tizenöt éves korában máshová került. Gyopár gúnyos mosolygással mondta el róla, miért küldi ki hozzánk erre a kora tavaszi napra két kisfiát: „Arról regél Álmodozó bácsi, milyen boldog volt ő Törpeházában, és milyen gyönyörű ilyenkor a Sziklás-tető. Megkért, hogy mutassam meg nekik odafönt a bundás virágokat.” A Sziklás-tetőt és kökörtörőket, mert azokat nevezik a törpék bundás virágoknak, magam is nagyon szerettem. Gyopár kalauzolására azonban nem volt alkalmas rá, hogy észrevétesse a hegytetők tavaszi szépségét. Kérdeztem hát tőle aggódva: „Milyen fiúk Apró és Cseprő? Olyanok, mint az édesapjuk?” Gyopár nevetett: „Szerencsére nem olyanok. Talpraesett, életrevaló fickók.” Ez a válasz nem volt megnyugtató. Ő ugyanis a nagyképű pöfeszkedőket nevezte életrevalóknak. Mintha bizony az életet csak csibészek számára találták volna ki.

De a két ikertestvér sem álmodozó nem volt, sem csibész. Amikor a következő vasárnap reggelén felhozta őket Gyopár a magyarkúti vasútállomásra, rögtön látogatásuk szép céljáról beszélték, mégpedig tisztelettel. Tízévesek voltak, s bár ikrek, különböző testalkatúak. Az alacsonyabb, köpcös Cseprő meghatottan mondta: „Úgy örülök, hogy itt lehetek. Édesapa na-

gyon sokszor mesél Törpeházáról és a bundás virágokról.” Odaültek hozzánk szüleink is, kérdegették őket az otthoniakról, tanulásuk felől. Ekkor Apró egyszerre csak felállt, mindkét tenyerét a szőnyegre fektette, lábát meg felrúgta a levegőbe. Kézen járt. Néhány lépés után talpra állt, és diadalmasan körülnézett. Várta, hogy ámuldozzunk. Ugribugri öcsém hétéves volt, én meg tíz. Eszünkbe se jutott, hogy eleget tegyünk kívánságának. Szüleink azonban, Gyopárral együtt, minthogy nem akarták kioktatni egynapos vendégünket, bámulatot mímeltek. Édesapánk ezt mondogatta: „Bravó! Bravó!” Édesanyánk ezt: „Nahát, hogy te miket tudsz!”

Gyopár pedig még tapsolt is: „Ez már igen! Ez már valami!” Cseprő türelmesen megvárta, amíg elcsöndesül tetszésnyilvánításunk, akkor ő fektette mindkét tenyerét a szőnyegre, járt ő is kézen, aztán ő tekintett körül diadalmasan, várakozva, és szüleink meg Gyopár kezdhették előlről az ámuldozást. Miután ez is elcsitult, Apró fél kézzel fel emelt egy széket a lábánál fogva, Cseprő vigyázzba vágta magát, és elszavalta Petőfi Megy a juhász a számaron... című versét. Apró a jobb könyökére tett egy pénzdarabot, és ugyancsak a jobb markával elkapta. Cseprő

meg úgy nyújtotta kabátja ujjából kijebb és kijebb a kezét, hogy azt a látszatot keltette, meghosszabbodik a karja.

Ekkor már összegyűlt kapunk előtt nyolc-tíz kistörpe, Csuahaj, Priccprucc, Pricska, Haskó és mások, és mindnyájan útnak indultunk a faluvégi rétre. Apró és Cseprő nagyon megörült az újabb közönségnek, és már útközben is, amit csak lehetett, átugrottak, amire csak lehetett, felugrottak. Apró letört egy vastag ágat, Cseprő arrább hengerített egy nehéz követ, és minden tettük után már villant is jobbra-balra a szemük, mi legyen a következő, amiért bámulatják magukat.

A réten Cseprő mosolyogva körülnézett: „Itt nincs bundás virág?” Apró válaszolt neki: „Hiszen mondta édesapa elégszer, hogy csak odafent van, a Sziklás-tetőn. Oda majd délután visz minket Gyopár.” Mosolygott ő is, és felmutatott a hegytetőre. De minthogy a réten már várakoztak ránk majdnem az összes törpeházi kistörpék, már tenyerelt is a fübe, és felrúgta a lábát a magasba. Kistörpék nem szoktak áradozni, de elégedett volt Apró a szótlán bámulással is. Miután bámulva hallgattak egy ideig Cseprő kézenjárása után is, Apró elővett a zsebéből egy százlövetű pisztolyt, lött vele kettőt-hármat, és körülnézett. Aztán Cseprő vett elő egy zseblámpát, megmutatta, hogy piros meg kék jelzést is lehet vele adni, és ő is körülnézett. Megmutatta még Apró is a maga zseblámpáját, Cseprő is a maga százlövetűjét. Apró a labdázáshoz teniszlabdát vett elő, Cseprő tömör gumilabdát bámultatott meg, labdázás után pedig hazamenet Apró még a lábát is fel emelte: „Ide nézzetek! El se képzelitek, milyen jó ezen járni! Gumisarok!” Emelte a lábát Cseprő is, mutatta ő is a maga gumisarkát, és néztek felemelt lábbal, diadalmasan a kistörpékre. A nagyobbak ekkor már egyre sűrűb-

ben pillogtak kérdő tekintettel Gyopárra. Nem volna-e jó figyelmeztetni Aprót és Cseprőt, ne bámultassák folyton magukat. Gyopár azonban tagadólag rázta a fejét, egyeseknek oda is súgta: „Egynapos vendégeink, hagyjuk őket!”

Mialatt az ebédre vártunk odahaza, megmondtam Gyopárnak, hogy én nem megyek fel velük a Sziklás-tetőre. Torkig vagyok a viselkedésükkel. Miközben ezt megmondtam, beszélgetést hallottunk a konyhaajtó elől, és mindnyájan odaszaladtunk. Egy kislány jött át a szomszédból, a nyolc éves Lilacica... A diódarálót kérte kölcsön édesanyja. Lilacica nem volt ott a réten dél előtt. Apró nézte egy ideig, aztán ügyes fogással megragadta Ugribugrit, megfordította maga előtt a levegőben, mint valami légcsavart, ismét talpra állította, és nézett megint, de most már diadalmasan, Lilacicára. Cseprő akkor már vett is elő egy pénzdarabot, és elhelyezte a jobb könyökén, de jóformán még el sem kapta, Apró már kezdte is bemutatni a kar megnyújtást. Láta Gyopár, hogy szívesen bámulatják magukat Lilacicával, szólt hát neki, jöjjön fel ő is velük délután a Sziklás-tetőre. Jöjjön a bátyuskája is, Lilalali.

Az ebéd alatt Apró kenyérbélből emberkét gyúrt, Cseprő meg a fogpiszkálókkaal bűvészkedett. Úgy látszott, átszúrja velük a tenyerét. Apró cakkosan vágta ketté az almáját, Cseprő pedig egy felfordított pohár, egy alma és két villa segítségével körhintést csinált.

Ebéd után megint összegyűlt nyolc-tíz kistörpe a kapunk előtt, ott volt Lilacica is, Gyopár vezetésével megindultak fölfelé a Sziklás-tetőre. A visszatérés azonban nagyon furcsa volt. Először Cseprő rohant be a kertünkbe egymaga. Felszaladt a ház mögé, és leült a fűbe a cseresznyefa alatt. Nemsokára megérkezett Apró is Gyopárral, s mint-hogy Gyopár azt kívánta, tüstént csókolja meg Cseprőt, béküljenek ki, ő is felszaladt a nyaggasztás elől a gyümölcsösbe, és leült a másik sarkában, háttal Cseprőnek. Gyopár meg elmondta szüleinknek, mi történt. Már felmenet észrevette, nem elégszenek meg vele, hogy felugráljanak a faágakra, és néznek le ámul-

dozást várva mindnyájunkra, de leginkább Lilacicára, hanem már ilyesmiket is kiáltoznak: „En magasabban vagyok!” „Nem igaz! En vagyok magasabban!” Mire a Sziklás-tetőre értek, már odáig fajult a versengésük, hogy az úgynevezett „Tűhegy-szikla” csúcsán, amelyen mi csak ülni mertünk, nemcsak felálltak, hanem Apró még fél lábra is állt. Megpróbálta Cseprő is, de rögtön le is kellett engednie a lábát, félt, hogy leesik. Apró meg óriásit határozott rajta. Cseprő szégyenkezett is, dühös is volt, s miután lemásztak a szikláról, így szólt: „Nem a fél lábon állás a fontos, hanem az, hogy én vagyok az erősebb.” Apró megint határozott: „Erősebb? Te kis galuska!” A következő pillanatban mindketten a földön voltak, hempergettek, dögönyözték, csapkodták egymást. Gyopár nagy nehezen szétválasztotta őket, még sétáltak egy kicsit, de persze most már rosszkedvűen, és egyszerre csak Cseprő haza is rohant.

A kibékülés sokkal könnyebben történt meg, mint hittük. Bependerült kertünk ajtaján édesapjuk unokabátyja, Boldizsár bácsi, és olyan hangosan kiáltotta, hogy felhallatszott a gyümölcsösbe is: „No, hadd lássam azt a két csodafiút! Hallom, hogy egyik ámulatból a másikba ejtik az embert!” Azonnal megjelent a ház egyik sarkánál Apró, a másiknál Cseprő, Gyopár meg rájuk kiáltott: „Amíg meg nem csókoljátok egymást, ide ne merjetez jönni!” Sietve arcon cuppantották egymást, és már tenyerelt is Apró a fűbe, mutatta

a kézen járást. Boldizsár bácsi ámuldozott: „Á! Á! Nagyszerű! Bámulatos!” Járt a kezén Cseprő is, Apró felemelt a lábánál fogva egy kerti széket, Cseprő vigyázzba vágta magát, elszavalta az Anyám tyúkja c. verset, és így tovább és így tovább.

Amikor már szedelőzködött a két kis vendég, s velük Gyopár meg Ugribugri, hogy lekísérjék őket az állomásra, akkor Boldizsár bácsinak eszébe jutott valami: „Még nincs kökörccsin? Az lehetetlen.” Cseprő aggódalmas tekintettel pillantott a Sziklás-tető felé: „Egyszer-kétszer én is kerestem.” Szólt Apró is: „Csak fűvet láttunk.” Gyopár nevetett: „De azt egészen közelről is, igaz-e?”

Miután lementek az állomásra, megindultam a Sziklás-tető felé. Nyugtalanított a hír, hogy kedvenc helyemen nincs még bundás virág. De úgy látszott, csakugyan később bújnak ki azon a tavaszon. Mert egyet sem láttam az egész úton fölfelé. Elképedve álltam meg a Tűhegy-szikla mellett, s néztem a fűvön a nagy csata nyomait. Jókora területen meglátszott, hogy ott hempergettek, dögönyözték, agybugyálták egymást. Es egyszerre csak önkéntelenül felkiáltottam. A fű között ugyanis széttaposva, összetörve, megnyomorítva ott feküdt a sok-sok bundás virág, amit Apró és Cseprő a nagy versengésben meg se látott. Távoli vonatfüty riasztott fel. Lepillantottam Magyarkút felé, és megláttam egy lassan csúszó, sötét csíkokcskát, a vonatot. Most gördült ki az állomásról, vitte Aprót és Cseprőt. Tudtam, hogy ezekben a percekben már kérdezik tőlük az utasok: „Honnan jöttök, kistörpék? Egyedül utaztok?” Ők meg már azon gondolkodnak, melyik tudományukat bámultassák meg először. Apró megnyújtja a karját, Cseprő meg cakkosan vágja ketté az almát, amelyet édesanyánk dugott a zsebébe az útra. Aztán néznek az utasokra diadalmasan, várják az ámuldozást. Azok meg összehűsülnek egymással, és színlelik a csodálatot: „Á! Á! Nagyszerű! Bámulatos!” Elmosolyodtam. A csíkokcska meg becsúszott eközben a nógrádverőcei dombok mögé. A füstjét még láttam egy ideig, amint lassan úszott az erdő fölött. Aztán szétoszlott, eltűnt az is.